

at det var et urimeligt Indgreb i Friheden, at To ikke kunde enes om, at den Æne maatte skrive i den Andens Bog. Hvad Friheden angaaer, troer jeg imidlertid dog, at vi vel kunne blive enige om, at det ikke er noget stort Indgreb i en anden Mand's Frihed, naar han kan overmale alt det Papir, han vil, og kun skal holde sig fra en eneste Bog. Han kan, om han vil, ved Siden af denne Skudsmaalsbog levere en heel ny Bog, gennemmalct fra Først til Sidst. Han har Frihed til at skrive saa Meget, han lystet, og det forekommer mig derfor at være utidigt at kalde det Indgreb i Friheden, at han ikke maa skrive i en eneste bestemt Bog. Naar det ærede Medlem har kaldet dette et urimeligt Indgreb, vil jeg gjerne være enig med ham i Udtrykket „urimeligt“, dersom han saa vil være enig med mig i, at det er et urimeligt Indgreb, fordi hele Skudsmaalsbogs væsenet er urimeligt. Det er urimeligt, at en enkelt Samfundsclasse fremfor alle andre skal være bebyrdet med en saadan Bog, saa at de derved stemples, som om de ere gaanske andre Bestemmelser undergivne end alle vi Andre, og det er urimeligt, at det altid skal være Huusbonden, der giver Ændret Skudsmaal, og aldrig Ændret, der giver Huusbonden Skudsmaal, uagtet Huusbonden ligesaa ofte kunde trænge til Skudsmaal af Ændret som Ændret af sin Huusbond. Det hele Forhold er urimeligt, og jeg vilde, ligesom den ærede sidste Taler, helst stemme for, at vi bleve af med alle Skudsmaalsbøger. Men er dette urimeligt, søge vi at modarbejde denne store Urimelighed med Noget, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds gjerne ogsaa maa kalde en Urimelighed, naar han blot vil stemme derfor, og derved bidrage til at gjøre Skudsmaalsbøger saa meget mindre skadelige, end de nu ere.

Alberti: Paa mig gjøre disse Forhandlinger det Indtryk, at det vilde være bedst, om Loven blev forkastet, og om vi lod Sagen ligge hen for ad Aare at see, om den ærede Forslagsstiller, der saa ofte har havt denne Sag under Hænder, efter de Erfaringer, han nu indvinder, vil være i Stand til at komme med et modnere Arbejde, thi, skjøndt jeg ikke

vil sælde nogen personlig Dom over det Forslag, som den ærede Forslagsstiller overleverede Ændret, vise dog de Forvandlinger, det har undergaaet, at Ændret har anseet det for et meget usfuldstændigt Forsøg paa at forme en god Lov. Derfor troer jeg, at den ærede Forslagsstiller ikke vil tage mig det ilde op, naar jeg anbefaler ham at tage Forslaget under fornyet og taus Overveelse, inden han igjen sætter Rigsdagen i Bevægelse i den Anledning. Dersom de ærede Forslagsstillere af Forslaget under Nr. 1 derved kunde opnaae, at det gode Ændret fik et godt Skudsmaal, var det vistnok et velkomment Forslag, de have stillet, men det vilde de naturligtvis ikke opnaae, thi ikke alle gode Ændrer vilde derved faae Skudsmaal. De ærede Medlemmer kunne derimod opnaae det, at den Huusbond, som giver sit Ændret det Skudsmaal, „meget godt“, bagefter faaer en Mulct, fordi Ændret er utilfreds med ikke at have faaet „udmærket godt“. Ændret kan efter Forslaget under Nr. 1 faae Huusbonden straffet for en meget god og sandfærdig Attest, blot fordi Huusbonden ikke har været istand til at føre Beviis for, at Ændret tillod en saadan Attests Indførelse i Bogen. Nu siges der vel, at man kan lade Ændret medunderskrive Attesten, men dersom Huusbonden først skriver Skudsmaalet, og Ændret saa nægter at skrive under, brister dette Beviis, og man er lige nær. Der er ikke nogen anden praktisk Udvei end enten at lade Forholdet blive som hidtil eller komme heelt bort fra Skudsmaal og lade al Attestgiveren være udenfor Skudsmaalsbogen og være en frivillig Sag. Derfor har jeg ikke Noget imod at stemme for Ændringsforslaget, naar det rettes gennem Underændringsforslaget, men jeg troer alligevel, at den gebroknede Stikkelse, hvori denne Sag er ført frem, fortjener den Skæbne, at hele Sagen falder.

Barberg: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. Rimestad) har fremsat to væsentlige Indvendinger mod Underændringsforslaget, og da jeg er Æn af dem, der have stillet det, og jeg ikke kan ansee hans Indvendinger for grundede, maa jeg tillade mig at forsøge paa at modbevise dem. Den første Indvending var den, at Underændringsforslaget